

Veldverslag	Aanvullend onderzoek planlocatie Schaapsweg Ede	
Projectnummer	07737	
Geplande werkzaamheden	Sloop en renovatie van gebouwen, amoveren bestaande groenvoorzieningen en aanleg nieuwe groenvoorzieningen, nieuwbouw woningen en aanleg verhardingen (wegen, parkeerplaatsen).	
Opdrachtgever	Gemeente Ede	
Opdrachtnemer	De Groene Ruimte BV Postbus 400 6700 AK Wageningen Projectmedewerker(s): ir. E. Groenendaal en ir. R. Noordhuis (veldwerk) ir. R. Noordhuis en ir. P.A.F.M. Reijbroek (rapportage)	
Bestand	eindrap I.wpd	
Datum uitdraai	20 januari 2011	

Uitvoering	Veldonderzoek De veldbezoeken vonden plaats in 2007 op: • 11 juni avondbezoek • 27 juni ochtendbezoek; 1 uur daarna weer te slecht • 10 juli avondbezoek • 16 juli avondbezoek • 24 juli ochtendbezoek
-------------------	--

Achtergrond en uitvoering

In het voorjaar van 2007 is een quickscan uitgevoerd voor de locatie. Daaruit kwam onder andere naar voren dat aanvullend onderzoek nodig werd geacht naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vier vleermuissoorten en van de Steenmarter en Eekhoorn.

De bezoeken aangaande het onderhavige aanvullend onderzoek werden uitgevoerd in de tijd dat vleermuizen kraamkolonies hebben. Met name op 11 juni maar ook tijdens de overige bezoeken werd gelet op broedvogels, Eekhoorns, uilen en Steenmarter. Bomen werden nagezocht op Eekhoornnesten. De gebouwen zijn doorzocht op (sporen van) uilen en Steenmarter.

In het onderstaande zijn de gebouwen aangeduid met A tot en met F, zoals ook in de rapportage van de quickscan.

Waarnemingen

Vleermuizen

Er werden vier soorten vleermuizen waargenomen:

- Gewone dwergvleermuis
- Laatvlieger
- Gewone grootoorvleermuis
- Rosse vleermuis.

Gewone dwergvleermuis:

Verblijfplaatsen van deze soort werden aangetroffen in de gebouwen A, B, C en E. In de gebouwen A en B gaat het om verblijfplaatsen van slechts enkele dieren (bij gebouw B om mannetjes). Bij de gebouwen C en E gaat het om meerdere dieren en is er sprake van kraamkolonieplaatsen.

Bij gebouw C zijn op twee tot drie plaatsen bij de daklijsten uit- en invliegende dieren gezien. Bij gebouw E werden vanuit de (zuidwestelijke) daklijst tenminste drie uitvliegende dieren gezien. In beide gebouwen huisden naar verwachting tientallen dieren.

Door het plangebied lopen twee belangrijke vliegroutes van Gewone dwergvleermuizen. De belangrijkste (tientallen dieren) loopt van de west- naar de zuidoostingang v.v., de tweede loopt van de westelijke ingang over/langs gebouw C naar het spoor.

Ook langs de rij Douglassparren aan het spoor zijn exemplaren van Gewone dwergvleermuis aangetroffen; het betreft incidentele waarnemingen, geen (essentiële) vliegroute.

Laatvlieger:

De Laatvlieger werd geregeld aangetroffen in het plangebied. Er werden geen aanwijzingen gevonden voor verblijfplaatsen in het plangebied. Wel loopt een vliegroute door het plangebied tussen de beide ingangen van het terrein. Op 24 juli werd vier keer een Laatvlieger nabij de kerk buiten het plangebied waargenomen. Dit wijst op een kolonieplaats in de kerk.

Gewone grootoorvleermuis

De Gewone grootoorvleermuis werd drie keer waargenomen in het plangebied. Het betrof bij het groen jagende dieren. Er zijn geen aanwijzingen gevonden voor verblijfplaatsen of vliegroutes van de soort in het plangebied. Waarschijnlijk verblijven de dieren buiten het plangebied (bijvoorbeeld in de kerk). Het voorkomen van de soort in het plangebied heeft te maken met het ontbreken van straatlicht. De Gewone grootoorvleermuis is een licht mijdende soort.

Rosse vleermuis

De soort is slechts een enkele keer waargenomen passerend boven het plangebied en is niet gebonden aan het plangebied.

Overige streng beschermde zoogdiersoorten

Er werden geen (sporen van) uilen, Eekhoorn en Steenmarter aangetroffen. Het vervallen gebouw B werd nog eens extra doorzocht, maar gaf geen sporen van deze soorten.

Broedvogels

Huismussen broeden met name in gebouw C, mogelijk ook in gebouw A, B en D.
 Invliegende Gierzwaluwen werden gezien aan gebouw B en D.
 Kauwen werden waargenomen bij gebouw B en hebben mogelijk gebroed.
 Een aantal oude Merelnesten werden gevonden in gebouw B.
 Spreeuwen werden een aantal keren waargenomen.
 Verder werden algemene stads- en struweelvogels aangetroffen.

Overige waarnemingen

In het plangebied werd een Egel waargenomen en zijn Huisspitsmuizen waargenomen.
 In gebouw B werden sporen gevonden van Bosmuis (en Bruine rat).
 Een jonge Vos werd gezien langs het spoor buiten het plangebied.

Conclusies en aanbevelingen

Conclusies

De Gewone dwergvleermuis heeft verblijfplaatsen in de gebouwen A, B, C en E. Er lopen twee belangrijke vliegroutes van de soort over het plangebied. De Gewone dwergvleermuizen van het plangebied vormen een onderdeel van een uitgebreid netwerk in de omgeving van het plangebied. Er werden geen verblijfplaatsen van de Laatvlieger in het plangebied aangetroffen. Er loopt een vlieg-route van de soort over het plangebied, die gebaat is bij de afwezigheid van straatlicht. Een verblijfplaats (kraamkolonieplaats) is waarschijnlijk aanwezig in de kerk, net buiten het plangebied. De Gewone grootoorvleermuis jaagt in het plangebied. De soort is gebaat bij weinig straatlicht. Er zijn geen overige streng beschermde planten- of diersoorten aangetroffen. Wel vormt het gebied in de huidige situatie een ecologische 'stapsteen' in een stedelijke omgeving.

Aanbevelingen

- Ingevolge Flora- en faunawet dient ontheffing te worden aangevraagd voor verblijfplaatsen en vliegroutes van de Gewone dwergvleermuis en een vliegroute van de Laatvlieger.
- Bij de sloop en renovatie dient rekening gehouden te worden met de vleermuizen (alleen slopen of renoveren in maart- april en september- oktober). Voor de sloop worden de gebouwen gestript ten behoeve van vleermuizen. Ook andere versturende activiteiten/ingrepen dienen buiten de genoemde periodes plaats te vinden.
- Geadviseerd wordt om de nieuwbouw te voorzien van verblijfsmogelijkheden voor vleermuizen, Huismussen en Gierzwaluwen. Daarbij wordt gedacht aan open stootvoegen en andere openingen naar mogelijke verblijfplaatsen, vleermuisstenen, gierzwaluwpannen en dergelijke. De voorzieningen dienen in een plan uitgewerkt te worden (aantallen per woning, plaats van aanbrengen etc.).
- De nieuwe inrichting van de groenvoorzieningen in de nieuwe woonwijk dient op een zodanige wijze te geschieden, dat de bestaande vliegroutes, of althans de functionaliteit daarvan, op zo kort mogelijke termijn wordt hersteld. Het groeninrichtingsplan dient voor de vaststelling getoetst te worden op ecologische functionaliteit, met name ten aanzien van de soorten waarvoor een ontheffing is aangevraagd.

ing wordt aangevraagd en eventueel aangepast te worden.

- Om de kans op definitieve, onherstelbare schade aan de vliegroutes van vleermuizen te voorkomen, dient een mate van fasering toegepast te worden tijdens de ingreep, gedurende de periode dat de nu aanwezige vliegroutes niet kunnen functioneren. Daarbij wordt voorgesteld om een strook groen langs de rand van het plangebied te handhaven; het betreft een strook van 5 m breed tussen de beide ingangen, aan de zuidelijke en westelijke zijde. Deze groenstrook dient in die periode (ook kwalitatief) gehandhaafd te blijven opdat de vleermuizen een functionerend alternatief hebben; ze kunnen de groenstrook aan de noord- en oostzijde gebruiken als (donkere) geleidingsbaan tussen de ingangen van het plangebied. Pas nadat het nieuwe groen in de nieuwe wijk zodanig is ingericht, dat het de beoogde geleidende functie voor vleermuizen kan vervullen, kan de 'oude' groenstrook heringericht worden.
- Omdat de oostelijk gelegen spoorlijn te beschouwen is als een ecologische verbindingszone, wordt geadviseerd om een brede strook groen langs het spoor aanwezig te laten zijn. In het plangebied dient rekening gehouden te worden met vliegroutes, door strategische aanleg van groen en verlichting.
- Ter compensatie van het kwaliteitsverlies, als gevolg van de nieuwe inrichting, wordt geadviseerd een 'ecologische aansluiting' van het plangebied op de noordelijk gelegen lanen te realiseren, door de aanplant van houtige begroeiing, zo mogelijk aan de westzijde van het spoor, anders aan de oostzijde van het spoor. Deze geleidende structuren kunnen het plangebied voor verschillende soorten maar met name voor vleermuizen ontsluiten in noordelijke richting.
- Bij de aanplant van het openbaar groen dienen in beginsel inheemse soorten te worden gebruikt, bij voorkeur besdragend. Ook dient gestreefd te worden naar diversiteit in zowel samenstelling als structuur.